

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

9. atzīmē, ka pašreizējo MVU finansēšanas struktūru daudzās Eiropas valstīs gan pieprasījuma, gan piedāvājuma ziņā spēcīgi ietekmē nodokļu un atbalsta sistēmas, kuras sniedz stiprus stimulus aizņēmuma finansēšanai, bet liek šķēršļus finansējumam no pašu kapitāla; aicina Komisiju uzņemties iniciatīvu, lai palielinātu informētību par problēmām, kuras rada reglamentējošo noteikumu nepareizi stimuli, un mudina dalībvalstis veikt vajadzīgās reformas;

Administratīvo šķēršļu likvidēšana

10. pauž bažas par ES finanšu noteikumu un Eiropas finanšu instrumentu vadlīniju sarežģītību, jo īpaši gadījumos, kad Eiropas fondi un programmas tiek izmantoti atsevišķu uzņēmumu atbalstam, piešķirot relatīvi nelielu finansējuma apjomu; uzskata, ka laiks un nauda, kas patērēti, lai panāktu atbilstību šiem noteikumiem, ir pilnīgi nesamērīgi ar finansējuma gala saņēmēja ieguvumiem; aicina uzlabot pārvaldi, administratīvo un ziņošanas efektivitāti, kā arī rentabilitāti saistībā ar inovatīviem finanšu instrumentiem; pieprasa, lai administratīvais slogs neatturētu vai nekavētu bankas, starpniekus un saņēmējus izmantot programmas un līdzekļus; prasa, lai Komisija ierosinātu vienkāršākus un lētākus noteikumus un vadlīnijas, jo īpaši programmās, kuras paredzētas MVU maza apjoma finansēšanai kā garantiju un mezanīna vai kapitāla instrumenti;

11. atzinīgi vērtē 2010. gada MVU finansēšanas foruma izveidi un mudina Komisiju turpināt sadarbības uzlabošanu ar dalībvalstu attīstības bankām un komercbankām, lai apkopotu pieredzi, apmainītos ar paraugpraksi, attīstītu sinerģiju un atrastu veidus kā vienkāršot un uzlabot ES MVU finansēšanas programmas;

12. norāda, ka pašlaik MVU finansiālā atbalsta pasākumi tiek iekļauti daudzās un dažādās ES programmās, piemēram, CIP, struktūrfodos (JEREMIE), Septītajā pamatprogrammā un citos, un atzīmē to saskaņotības trūkumu; aicina Komisiju panākt lielāku saskaņotību starp dažādām programmām, kuras nodrošina garantijas, un labu līdzsvaru starp dalībvalstu un ES shēmām, kuras atbalsta inovāciju finansēšanu vai riska kapitāla nodrošināšanu MVU; mudina Komisiju izveidot vienas pieturas aģentūru dažādiem ES finansēšanas instrumentiem, kuru mērķis ir MVU;

*

* *

13. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Atbilstošas, ilgtspējīgas un drošas Eiropas pensiju sistēmas

P7_TA(2011)0058

Eiropas Parlamenta 2011. gada 16. februāra rezolūcija par atbilstīgu, noturīgu un drošu Eiropas pensiju sistēmu veidošanu (2010/2239(INI))

(2012/C 188 E/03)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā horizontālo sociālo klauzulu, kas ietverta Līguma par Eiropas Savienības darbību 9. pantā,

— ņemot vērā Komisijas 2010. gada 7. jūlija Zaļo grāmatu "Ceļā uz atbilstīgām, noturīgām un drošām Eiropas pensiju sistēmām" (COM(2010)0365),

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

- ņemot vērā 2010. gada 11. novembra rezolūciju par demogrāfiskajām problēmām un paaudžu solidaritāti ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas ziņojumu par Komisijas 2010. gada 7. jūlija Zaļo grāmatu “Ceļā uz atbilstīgām, noturīgām un drošām Eiropas pensiju sistēmām” ⁽²⁾,
  - ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm “Stratēģijas Eiropa 2020 integrēto pamatnostādņu II daļa” (COM(2010)0193) un Parlamenta 2010. gada 8. septembra nostāju par to ⁽³⁾,
  - ņemot vērā Komisijas 2009. gada 29. aprīļa paziņojumu “Kā risināt ES iedzīvotāju novecošanas ietekmi (2009. gada ziņojums par novecošanu)” (COM(2009)0180) un Parlamenta 2010. gada 7. septembra rezolūciju ⁽⁴⁾,
  - ņemot vērā 2009. gada 6. maija rezolūciju par tādu cilvēku aktīvu integrāciju, kuri ir atstūmti no darba tirgus ⁽⁵⁾,
  - ņemot vērā 2009. gada 6. maija rezolūciju par atjaunināto sociālo programmu ⁽⁶⁾,
  - ņemot vērā 2008. gada 20. novembra rezolūciju par sociālās drošības sistēmu un pensiju nākotni — to finansēšana un individualizācijas tendence ⁽⁷⁾,
  - ņemot vērā 2008. gada 9. oktobra rezolūciju par sociālās integrācijas veicināšanu un nabadzības, tostarp bērnu nabadzības, apkarošanu ES ⁽⁸⁾,
  - ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2005)0507) un Parlamenta 2007. gada 20. jūnija nostāju ⁽⁹⁾,
  - ņemot vērā Eiropadomes 2001. gada sanāksmē Stokholmā pieņemto stratēģiju, kuras galvenais mērķis ir pensiju sistēmu reforma Eiropā,
  - ņemot vērā Eiropadomes 2001. gada sanāksmē Lākenē pieņemto lēmumu par kopīgiem mērķiem pensiju jomā, uzsverot atbilstīgu, noturīgu un pielāgojamu pensiju nepieciešamību,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 23. pantu,
  - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu un Ekonomikas un monetārās komitejas, Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A7–0025/2011),
- A. tā kā mūsdienās cilvēki ienāk darba tirgū vēlākā vecumā, jo bezdarbs visvairāk skar jauniešus, kuriem ir zems kvalifikācijas līmenis, cilvēki ilgāk izglītojas un daži saņem augstāku izglītību, turklāt cilvēki vidēji atstāj darba tirgu pirms likumā noteiktā pensijas vecuma sasniegšanas, viņu darba dzīve mijas ar neaktīviem periodiem un pieaug dzīves ilgums;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0400.

⁽²⁾ EESK/SOC/386, 2011. gada 20. janvāris.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0309.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0306.

⁽⁵⁾ OV C 212 E, 5.8.2010., 23. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 212 E, 5.8.2010., 11. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 16 E, 22.1.2010., 35. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 9 E, 15.1.2010., 11. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 146 E, 12.6.2008., 216. lpp.

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

- B. tā kā finanšu un ekonomikas krīze ir ievērojami palielinājusi galvenās demogrāfiskās problēmas, ar ko saskaras ES;
- C. tā kā saskaņā ar jaunākajiem datiem samazinās to cilvēku skaits, kuri ienāk darba tirgū (darbspējīga vecuma iedzīvotāju skaits ES sāks sarukt no 2012. gada), un palielinās pensionāru skaits (2008. gadā ES uz katriem četriem iedzīvotājiem darbspējīgā vecumā bija viens iedzīvotājs 65 vai vairāk gadu vecumā, bet 2020. gadā šī attiecība būs pieci pret vienu un 2060. gadā — divi pret vienu); tā kā šī tendence atšķiras atkarībā no dalībvalstu demogrāfiskās situācijas;
- D. tā kā atbilstīgu, noturīgu un drošu pensiju nodrošināšana ir nesaraucjami saistīta ar augstāku nodarbinātības līmeni, lielāku produktivitāti un ekonomikas izaugsmi;
- E. tā kā Eiropas Savienības ekonomikas pārvaldībā vajadzētu ņemt vērā holistisko pieeju, kas izklāstīta Zaļajā grāmatā;
- F. tā kā finanšu krīze ir izraisījusi bezdarba, nabadzības un sociālās atstumtības pieaugumu, palielinot budžeta deficītu daudzās dalībvalstīs un radot pensiju (kuras finansē ar nodokļiem vai citādi) finansēšanas problēmas, un tā kā šajā krīzē ir atklājusies atsevišķu pensiju fondu sistēmu nestabilitāte;
- G. tā kā stratēģijā "Eiropa 2020" noteiktais mērķis sasniegt 75 % nodarbinātības līmeni varētu sekmēt pensiju sistēmu ilgtspējību;
- H. tā kā pieaugošais pagaidu vai nestabilo darbavietu pārsvars samazina iemaksas pensiju sistēmās un apdraud minēto sistēmu stabilitāti un atbilstīgu pensiju esamību nākotnē;
- I. tā kā pensiju fondu izveidē ir jāņem vērā riska un krīzes mazināšanas iespējas;
- J. tā kā cilvēki, kas savu laiku un prasmes velta bērnu audzināšanai vai rūpēm par veciem ļaudīm, ir pelnījuši sabiedrības atzinību un to varētu apliecināt, nodrošinot šo cilvēku individuālās tiesības, it īpaši attiecībā uz pensijām;
- K. tā kā sieviešu un vīriešu līdztiesība ir ES vērtība, mērķis un pamattiesības un ES iestādēm ir jānodrošina dzimumu līdztiesības ievērošana visās darbības jomās;
- L. tā kā dažādos ar pensijām saistītos aspektos Eiropas Savienībā ir vērojama gan tieša, gan netieša sieviešu diskriminācija;
- M. tā kā pensiju reformu ietekmi parasti prognozē, pamatojoties uz attiecīgā profesijā pilnu darba laiku nodarbināta vidējā pelnītāja vīrieša profilu, un aktuārās dzīves ilguma tabulas, kuru pamatā ir piederība attiecīgā dzimumam, negatīvi ietekmē sieviešu pensijas aprēķinus un tajās sievietēm ir noteikts zemāks ienākumu aizstāšanas līmenis;
- N. tā kā vecāka gadagājuma sievietes ir īpaši nedrošā situācijā tad, ja viņu tiesības uz pensiju ir atkarīgas no civilstāvokļa (laulātā vai apgādnieka zaudējuma pabalsts) un ja darba pārtraukuma periodu dēļ viņām pašām nav tiesību saņemt atbilstīgu pensiju,

Vispārīga informācija

ES līmenis un dalībvalstis

1. atzinīgi vērtē Zaļajā grāmatā izmantoto holistisko pieeju, kas vērsta uz to, lai valstu un ES līmenī dotu svaigu impulsu vecuma pensiju aizsardzībai ar mērķi ilgtermiņā izveidot spēcīgas, atbilstīgas, noturīgas un drošas pensiju sistēmas, vienlaikus ievērojot subsidiaritātes principu; norāda, ka katrā dalībvalstī ir savas tradīcijas, ekonomiskā un demogrāfiskā situācija, kā arī darba tirgus īpatnības un ka ir jāievēro subsidiaritātes un solidaritātes princips, saskaņā ar ko dalībvalstis saglabā pilnu atbildību par savu pensiju sistēmu organizatorisko uzbūvi;

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

2. uzsver, ka laikā, kad sociāli ekonomiskie apstākļi kopumā ir smagi un pat atšķiras katrā dalībvalstī un tiesību sistēmā, dalībvalstis saskaras ar milzīgām grūtībām nodrošināt, lai pensijas būtu atbilstīgas un noturīgas un atbilstu tam, ko gaida iedzīvotāji;
3. uzsver, ka MVU ir viens no galvenajiem nodarbinātības un izaugsmes avotiem Eiropas Savienībā un var dot ievērojamu ieguldījumu, lai nodrošinātu noturīgas un atbilstīgas pensiju sistēmas dalībvalstīs; tādēļ vēlas, lai tiktu izveidoti nozares, vairāku nozaru un/vai teritoriālie fondi, lai veicinātu MVU darba ņēmēju iesaistīšanos pensiju sistēmās, kas būtu labs paraugprakses piemērs;
4. norāda, ka, lai pabeigtu iekšējā tirgus izveidi, saprātīga ekonomiskā un sociālā politika, ievērojot paaudžu solidaritātes problēmas, dod svarīgu ieguldījumu ilgtspējīgā nodarbinātības politikā, izaugsmē un stabilitātē, proti, nodrošinot sociālo kohēziju; norāda, ka šajā saistībā svarīga nozīme ir sociālajiem partneriem;
5. uzskata, ka ilgtermiņa ieguldījumiem un uzkrājumiem ir liela nozīme, lai nodrošinātu pensiju sistēmu noturīgumu nākotnē, un tie jāņem vērā, veicot makroekonomisko uzraudzību;
6. norāda, ka gan ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes, gan Stabilitātes un izaugsmes pakts attiecas uz valsts izdevumiem, kas saistīti ar novecošanu; uzskata, ka valsts tiešo pensiju saistību pareiza iekļaušana valsts budžeta deficīta aprēķinos ir viens no daudziem ilgtspējības nosacījumiem; prasa, īstenojot ekonomikas pārvaldības reformu, ņemt vērā šo aspektu, nodrošinot atbilstīgu attieksmi pret dažādajiem pensiju sistēmas līmeņiem un galveno uzmanību pievēršot to ilgtspējībai;
7. ņemot vērā, ka ilgtspējīga un pienācīgi funkcionējoša pensiju sistēma ir ārkārtīgi svarīga iedzīvotājiem un valsts finanšu stabilitātes nodrošināšanai, aicina Komisiju un Padomi panākt, ka pensiju reformas izmaksas arī turpmāk tiek ņemtas vērā, izvērtējot to, vai kādai dalībvalstij būtu jāpiemēro pārmērīga budžeta deficīta procedūra, un iesaka galveno uzmanību pievērst nevis kādam konkrētam pensiju reformas veidam, bet gan finansēšanas sistēmas ilgtspējībai; norāda, ka sistēmiskas pensiju reformas rada būtiskas reorganizācijas izmaksas, kas jāņem vērā, aprēķinot valsts parādu un budžeta deficītu;
8. uzsver — lai nodrošinātu valsts finanšu ilgtspējību, novērtējumā ir jāiekļauj kopējais valsts un privātā sektora parāds; norāda, ka pensiju uzkrājumi nav tikai vienkārši uzkrājumi, kas iezīmēti kā pensijas; lai ilgtermiņā nodrošinātu valsts finanšu ilgtspējību, pieprasa padarīt pārredzamu un skaidri publiskot nefinansēto publiskā sektora pensiju tiešo saistību pilno apmēru;
9. uzsver, ka pensijas un pensiju sistēmas ir dalībvalstu atbildības joma; atzīst, ka dalībvalstīm ir neatkarīga ekonomika, un tādēļ aicina ES un dalībvalstis pienācīgi koordinēt atšķirīgās pensiju politikas nostādnes un izmantot atklātās koordinācijas metodi, lai nodrošinātu pensiju sistēmu atbilstību, drošību un ilgtspējību;
10. norāda, ka pirmā, otrā un trešā līmeņa pensiju shēmas katrā dalībvalstī ievērojami atšķiras un ka ES trūkst kopīga kritēriju kopuma un padziļinātas analīzes, kas ļautu pilnībā izskaidrot dažādas pensiju sistēmas un to spēju apmierināt iedzīvotāju vajadzības, un ka tāpēc nav pārredzamas uzraudzības, ko piemērotu visām sistēmām; uzsver, ka ES pirmām kārtām vajadzētu uzlabot pensiju shēmu salīdzināmību un veicināt labas prakses apmaiņu; uzskata, ka Komisijai jāīsteno vajadzīgie centieni, lai izveidotu pensiju sistēmu tipoloģiju dalībvalstīs, kā arī lai izstrādātu vienotu definīciju krājumu, kas ļautu salīdzināt šīs sistēmas;

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

Dzimums

11. pauž nožēlu, ka Zaļajā grāmatā nepietiekama uzmanība ir veltīta ar dzimumu saistītiem jautājumiem; uzskata, ka pašlaik novērotu sieviešu un vīriešu nevienlīdzību pensiju jomā rada ilgstoši pastāvošā nevienlīdzība darba tirgū, piemēram, saistībā ar bezdarbu, darbnespējas periodiem, laiku, kad veikti aprūpes pienākumi, darba samaksas atšķirībām, pārāk lielu sieviešu skaitu nedrošās un nepilnas slodzes darbavietās un grūtībām apvienot darbu ar privāto dzīvi; tālab aicina Komisiju un dalībvalstis arī turpmāk censties izskaust šādu nevienlīdzību un ilgtermiņā nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem pensiju jomā, piemēram, pielīdzinot grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu un gadus vecu ģimenes locekļu aprūpi reālajam darbam, kas dod iespēju vīriešiem un sievietēm saņemt pensiju;

12. uzsver, ka ir svarīgi individualizēt pensiju saņemšanas tiesības, un aicina sieviešu pensijas aprēķinos izmantot kritērijus tādā veidā, lai nodrošinātu vīriešu un sieviešu ekonomisko neatkarību; mudina dalībvalstis apsvērt tādu pieeju pensiju noteikšanai, kurā ņem vērā visu mūža garumu, lai risinātu problēmas, kas rodas mūsdienu darba mūža ciklā;

13. norāda, ka paaudžu līdztiesībai un jaunās paaudzes interesēm jābūt galvenajiem aspektiem, izmantojot uzlabotu saskaņošanas metodi, lai turpinātu valstu pensijas politikas pilnveidošanu, kas balstās uz dalībvalstu sadarbību;

14. mudina Komisiju un dalībvalstis noteikt, ka tiem, kas nodrošina darba devēja pensijas un citas papildpensijas, pensiju aprēķini ir jāveic, obligāti izmantojot mirstības tabulas, kurās nav iedalījuma pēc dzimuma, lai novērstu to, ka lielāka paredzamā dzīves ilguma dēļ sievietes nonāk nelabvēlīgā situācijā;

Atbilstīgums

15. neuzskata par iespējamu ES mērogā noteikt atbilstīgu pensijas līmeni, jo vajadzīgā summa lielā mērā ir atkarīga no konkrētiem apstākļiem dalībvalstīs; tomēr aicina Komisiju sagatavot norādījumus, kas ļauj dalībvalstīm noteikt kritērijus pensiju minimālā līmeņa nodrošināšanai; uzskata, ka dalībvalstīm ir jānosaka atbilstīguma kritērijs, lai obligāti nodrošinātu veciem cilvēkiem cienīgu dzīvi;

16. uzskata, ka dalībvalstis savas sociālās un ekonomiskās politikas ietvaros pašas ir atbildīgas par atbilstīgas pensijas noteikšanu saviem iedzīvotājiem; mudina dalībvalstis ieviest vispiemērotāko sistēmu, lai visiem nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni, īpašu uzmanību pievēršot vismazāk aizsargātajām sabiedrības grupām;

17. uzsver, ka visā šo pensiju sistēmu dažādībā pensiju ienākumu dažādošana no valsts (pirmais līmenis) un ar darbu saistītām (galvenokārt otrais līmenis) shēmām var sniegt atbilstīgas pensijas nodrošināšanas garantiju;

18. norāda, ka vairākumā dalībvalstu vislielākā nozīme ir pirmajam līmenim, kura pamatā ir solidaritātes princips, un pirmā līmeņa finansējumu būs vieglāk nodrošināt, ja būs vairāk strādājošo un tiks apkarots nedeklarēts darbs, turklāt, dalībvalstīm izmantojot atklāto koordinācijas metodi, tās varētu arī pārrunāt citus alternatīvus veidus, kā finansēt pirmo līmeni; uzsver, ka obligātās paaudžu solidaritātes shēmas ir apliecinājušas savu stabilitāti un uzticamību, izturot finanšu un ekonomikas krīzi; aicina dalībvalstis nodrošināt, lai pirmā līmeņa pensijas būtu virs nabadzības robežas;

19. attiecībā uz pensiju sistēmu ilgtspējību un atbilstību uzsver, ka dažās dalībvalstīs liela nozīme ir trešā līmeņa uzkrājumiem; tomēr uzsver, ka šī iespēja ir pieejama tikai personām ar atbilstīgiem ienākumiem, kuri tām dod iespēju ieguldīt šādās sistēmās, un tāpēc tai nevar būt noteicoša nozīme pienācīgu ienākumu nodrošināšanā;

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

20. uzskata, ka būtu ļoti noderīgi uzlabot informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm par nodokļu atvieglojumu izmaksām un efektivitāti saistībā ar privātajām pensijām;

21. uzskata, ka liela nozīme ir sociālo izdevumu efektivitātei, ņemot vērā budžeta ierobežojumus; uzskata, ka sociālajiem izdevumiem krīzes laikā ir bijusi būtiska amortizējoša nozīme ekonomikas un sociālajā jomā, ņemot vērā pašreizējos budžeta ierobežojumus; uzskata, ka paaudžu solidaritātes shēmām ir bijusi būtiskā nozīme, nodrošinot paaudžu solidaritāti; turklāt uzskata, ka otrajam un trešajam līmenim ir papildu nozīme spriedzes mazināšanā; aicina dalībvalstis panākt pēc iespējas labāko pensijas nodrošināšanas veidu kombināciju nākotnē; aicina dalībvalstis uzlabot iedzīvotāju piekļuvi privātām uzkrājumu shēmām; norāda, ka finanšu krīzes dēļ vairākas dalībvalstis plāno grozīt savu pensiju sistēmu; tomēr mudina tās nodrošināt, ka arī turpmāk visas pensiju sistēmas ir stabilas, uzticamas un ilgtspējīgas un ka visas izmaiņas tajās veic pēc atbilstīga sociālā dialoga, pamatojoties uz pietiekamu informāciju; iestājas par to, lai, darba ņēmējiem izdarot izvēli, viņiem būtu pietiekams laiks, lai pieņemtu apzinātu un labi izsvērtu lēmumu;

22. uzsver, ka augsta inflācija apdraud pensiju sistēmu ilgtspējību un atbilstīgumu, kamēr ekonomikas izaugsmei un augstam nodarbinātības līmenim ir pretējs efekts;

23. uzskata, ka izvairīšanās no nodokļu maksāšanas ir kļuvusi par satraucošu parādību un tā ir jāapkaro pēc iespējas efektīvāk, jo tā mazina pensiju sistēmu atbilstību un stabilitāti nākotnē;

Pensionēšanās vecums

24. ņemot vērā demogrāfiskās tendences un vajadzību nodrošināt pensiju izmaksas, uzskata, ka lielākam cilvēku skaitam ir jāiesaistās darba tirgū un tas jādara ilgāku laiku, savukārt norāda, ka paredzamais dzīves ilgums palielinās un ka labāka arodveselība ir priekšnosacījums ilgākam darba mūžam; aicina dalībvalstis dot iespēju cilvēkiem turpināt darbu, ja viņi to vēlas; aicina dalībvalstis, kuras palielinājušas likumā noteikto pensionēšanās vecumu vai grasās to darīt, sekmēt gados vecāku cilvēku nodarbinātību, paredzot atvieglojumus nodokļu vai sociālajā jomā; turklāt aicina dalībvalstis piedāvāt gados vecākiem cilvēkiem pielāgotus un elastīgus darba līgumus un pensiju shēmas, veicināt un atvieglot darbu, vienlaikus saņemot pensiju, kā arī ieviest preventīvus pasākumus, lai uzņēmumiem būtu mazāk iespēju atlaist gados vecākus darbiniekus; aicina Komisiju veikt pētījumu, lai noskaidrotu, kā labklājības izplatība ietekmē paredzamo dzīves ilgumu dalībvalstīs;

25. norāda, ka ir lielas atšķirības starp likumā noteikto pensionēšanās vecumu un vecumu, kad vecāki cilvēki faktiski beidz strādāt, un iesaka galveno uzmanību pievērst tam, lai darba ņēmēji varētu strādāt līdz likumā noteiktajam pensionēšanās vecumam; konstatē, ka šīs atšķirības ir īpaši izteiktas to darba ņēmēju kategorijās, kuri strādā īpaši smagu darbu; tāpēc aicina dalībvalstis un sociālos partnerus apmainīties ar informāciju par labu praksi; turklāt aicina dalībvalstis slēgt nolīgumus, kas labvēlīgi ietekmētu pensiju ilgtspējību un ļautu elastīgā veidā pagarināt darba mūžu līdz likumā noteiktajam pensionēšanās vecumam, piemēram, atlīdzinot cilvēkiem, kuri strādā ilgāk, izstrādājot visaptverošas vecuma pārvaldības stratēģijas valsts un uzņēmumu līmenī un izveidojot jaunus darba mūža līdzsvara noteikumus, kas pielāgoti vecāku darba ņēmēju īpašajām vajadzībām;

26. uzsver, ka gados vecāks darbaspēks un ilgāks darba mūžs var labvēlīgi ietekmēt ekonomikas atlabšanu un turpmāko izaugsmi; uzskata, ka dinamiskajā darba tirgū (vecākiem) darba ņēmējiem, kuri veic fiziski un/vai garīgi grūtu darbu, ir jāpiedāvā radoši risinājumi, piemēram, lielāka elastība attiecībā uz likumā noteikto pensionēšanās vecumu, pensijas nepilna darba laika darbiniekiem, pielāgoti darba apstākļi, kas atvieglo mūzizglītību, uzlabotas darba meklēšanas vai darba maiņas iespējas, lai tādējādi pastāvīgi nodrošinātu līdzsvaru starp darba vajadzībām un darba ņēmēju iespējām; uzskata, ka ir vajadzīga aktīva politika, lai nepieļautu diskrimināciju vecuma dēļ, uzraugot Direktīvas 2000/78/EK un 2006/54/EK pareizu īstenošanu un popularizējot Eiropas aktīvas novecošanas kultūru, kas dod iespēju veciem cilvēkiem dzīvot pilnvērtīgu un cilvēka cienīgu dzīvi; aicina dalībvalstis apvienot sodus par diskrimināciju darba tirgū ar stimuliem darba devējiem radīt iekļaujošu darba tirgu; aicina dalībvalstis reformu un darba mūža pagarināšanas kontekstā ar Komisijas atbalstu daudz efektīvāk īstenot direktīvas par drošību un veselības aizsardzību darbā;

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

Stratēģija “Eiropa 2020”

27. atzinīgi vērtē stratēģijā “Eiropa 2020” iekļauto atsauci uz gados vecāku darba ņēmēju iekļaušanu darba tirgū; pauž nožēlu, ka stratēģijā “Eiropa 2020” nav skaidri pievērsta uzmanība pienācīgām, ilgtspējīgām un atbilstīgām pensiju sistēmām, lai gan dažu minētajā stratēģijā norādīto mērķu sasniegšana ir atkarīga no tām; tālab ierosina Zaļajā grāmatā minētos mērķus iekļaut stratēģijā “Eiropa 2020”;

28. uzskata, ka, ja stratēģija “Eiropa 2020” būs sekmīga, tas nozīmē, ka vairāk cilvēku strādās drošu un kvalitatīvu darbu, saņemot pienācīgu algu un baudot pienācīgus darba apstākļus, palielināsies obligāto sociālā nodrošinājuma iemaksu apjoms un tiks veicināta ekonomikas izaugsme, tādējādi uzlabojot pensiju sistēmu ilgtspējīgumu un atbilstību;

29. saskaņā ar stratēģiju “Eiropa 2020” atbalsta mērķtiecīgu un aktīvu darba tirgus politiku, kuras rezultātā palielināsies patlaban darba tirgū par maz pārstāvēto, jo īpaši vismazāk aizsargāto, personu līdzdalība nodarbinātībā; uzskata, ka ES ir jāizstrādā jauni rādītāji, lai noteiktu pensiju reformas ietekmi uz mazāk aizsargātām grupām; uzsver, ka nelegāls darbs ir joprojām plaši izplatīts Eiropas Savienībā un ka tas vājina sociālās politikas iespējas; aicina dalībvalstu kompetentās iestādes veicināt sociālo integrāciju un apkarot nedeklarētu darbu, lai uzlabotu pensiju sistēmu līdzsvaru;

Papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju (PKUI) direktīva

30. konstatē, ka PKUI direktīva dalībvalstīs lielākoties tika īstenota novēloti; aicina Komisiju vajadzības gadījumā dalībvalstīm noteikt sankcijas, lai nodrošinātu PKUI direktīvas pareizu un savlaicīgu īstenošanu;

31. piekrīt tam, ka par mērķi ir jāizvirza nākamo pensionāru augsta drošība par saprātīgām sponsoruzņēmumu izmaksām, šo mērķi saistot ar ilgtspējīgām pensiju sistēmām;

32. norāda, ka PKUI direktīvas 15. panta 6. punktā attiecībā uz tehnisko rezervju aprēķināšanu ir minēts, ka “Komisija iesaka vajadzīgos pasākumus, lai nepieļautu traucējumus, ko var radīt atšķirīgi procentu likmju līmeņi, un lai aizsargātu saņēmēju un visu plānu dalībnieku intereses”; aicina Komisiju pirms PKUI direktīvas pārskatīšanas veikt ietekmes novērtējumu un ņemt vērā, ka aizvien populārākas kļūst noteiktu iemaksu shēmas un mazāk populāras — noteiktu pabalstu shēmas;

33. atgādina, ka PKUI norādīts, ka “īstam iekšējam finanšu pakalpojumu tirgum ir izšķiroša nozīme Kopienas ekonomikas izaugsmei un darba vietu radīšanā” un ka “šī direktīva ir pirmais solis ceļā uz papildpensiju kapitāla uzkrāšanas iekšējā tirgus organizēšanu Eiropas mērogā”;

34. uzsver, ka jaunizveidotajai Eiropas uzraudzības iestādei (Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādei) pilnībā jāizmanto tās pilnvaras un aktīvi jā piedalās PKUI direktīvas pārskatīšanas procesa sagatavošanā, kā arī tādu tiesību normu izstrādē kā maksātspējas režīma tehnisko standartu projekti, pamatnostādnes un ieteikumi; atgādina, ka PKUI direktīvu nedrīkst attiecināt uz pirmā līmeņa valsts pensiju saistībām vai ar darbu saistītām pensiju sistēmām;

35. uzskata, ka “Maksātspēja II” kvalitatīvie elementi ir lietderīgs sākumpunkts, lai uzlabotu PKUI izpildes uzraudzību; norāda, ka tas īpaši attiecas uz prasībām saistībā ar sekmīgu riska pārvaldību;

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

Mobilitāte un pārvedumi

36. uzsver, ka turpmākajos gados ES darba tirgus mobilitātei būs izšķiroša nozīme saistībā ar darbavietu radīšanu un ekonomikas izaugsmi; tāpēc uzskata, ka iedzīvotāju uzticība uzlabosies, kad tiks novērsti šķēršļi iekšējai un pārrobežu mobilitātei; norāda, ka ir jāizskata tādi jautājumi kā pārvedamības trūkums, gari tiesību iegūšanas periodi, potenciālo tiesību saglabāšana, noteikumu stingrības nemazināšana un nodokļu režīmu atšķirības, kā arī aktuārprincipi, ņemot vērā to ietekmi uz pensiju sistēmām; uzsver pozitīvo ietekmi, kāda attiecībā uz pensiju sistēmu varētu būt dinamiskākam darba tirgum;

37. norāda, ka pirmā līmeņa pensiju saņemšanas tiesības nosaka attiecīgā koordinējošā regula, bet attiecībā uz citu līmeņu pensijām ir vajadzīgi vienkāršoti noteikumi;

38. konstatē, ka aizvien populārākas kļūst noteiktu iemaksu shēmas un mazāk populāras — noteiktu pabalstu shēmas; norāda, ka līdz ar to pensiju nodrošinātāji ar ieguldīšanu saistīto risku uzveļ uz pensiju noguldītājiem; uzskata, ka atšķirīgu darba devēju fondēto pensiju sistēmu dažādības un sarežģītības dēļ attiecībā uz iegūto pensijas saņemšanas tiesību pārvietošanu ir jāpieņem nosacījumi, ka pārvietojamība sākas līdz ar jaunu līgumu noslēgšanu un pārvietošanas pieteikumus apstiprina tikai tad, ja pārvietojamo aktuāro summu pārvieto uz fondu, kura mērķis ir vecuma pensiju izmaksa; pieprasa padziļināti izpētīt nodokļu jautājumus saistībā ar fondēto aroda pensiju sistēmām un dzīvības apdrošināšanas kapitāla sistēmām; attiecībā uz pārrobežu jautājumiem uzskata, ka ES darbībā galvenais uzsvars ir jāliek uz obligāto standartu izveidi pensijas tiesību iegūšanai un saglabāšanai un uz šo tiesību valsts izsekojamības sistēmu izveides atvieglošanu;

39. atzinīgi vērtē valstu izsekojamības sistēmu izveidi saistībā ar pensijas tiesībām no dažādiem avotiem visās dalībvalstīs un aicina Komisiju iesniegt priekšlikumus par Eiropas izsekojamības sistēmu;

Es tiesību aktu pārskats

40. norāda, ka daudzās dalībvalstīs ir atzīta aroda pensiju sistēmu nozīme un ka ES var radīt papildu vērtību, nodrošinot dažādo shēmu saskaņošanu un mudinot dalībvalstis nodrošināt, ka darbojas sociāli, juridiski un ekonomiski attaisnojama sistēma, kas pienācīgi aizsargā pensiju plāna dalībniekus un nodrošina piekļuvi viegli saprotamai informācijai par pensijām; uzsver, ka gadījumos, ja dalībvalstīs obligātos pensiju fondus vada privātas institūcijas, šādas sistēmas būtu jāizvērtē, ņemot vērā to atbilstību Eiropas nosacījumiem un kritērijiem par drošību, ieguldījumiem un aktīvu klasifikāciju; principiāli uzsver, ka pilnībā ir jāizvērtē visu priekšlikumu ietekme, kuri skar aroda pensiju sistēmas, jo īpaši lai apzinātu papildu izmaksas un administratīvo slogu;

41. uzskata, ka tajās dalībvalstīs, kurās obligātās aroda pensiju sistēmas parasti nav iekļautas pirmajā līmenī, visiem darba ņēmējiem ir jābūt tiesībām izmantot otro pensiju līmeni bez jebkādas diskriminācijas atkarībā no vecuma, dzimuma, nozares un/vai darba līguma;

42. aicina Komisiju mudināt dalībvalstis noskaidrot, kā varētu veicināt darba ņēmēju tiesības piedalīties otrajā pensiju līmenī, izmantojot ciešāku sociālo dialogu, un izstrādāt priekšlikumus, lai popularizētu šo līmeni, ja tas vēl nav izveidots; turklāt aicina izveidot tādu pārvaldības modeli, kas garantē šo līdzekļu kopīgu pārvaldību, jo īpaši attiecībā uz uzkrājumu ieguldīšanas stratēģiju;

43. aicina dalībvalstis atbalstīt sociālo un pilsonisko dialogu par vecuma pensiju nodrošināšanu un pilnībā ņemt vērā šā dialoga rezultātus;

44. uzskata, ka ES noteikumi par trešo pensiju līmeni un tā netraucētu pārrobežu darbību ir jāizvērtē, ņemot vērā iekšējā tirgus pienācīgu darbību, jo īpaši saistībā ar finanšu instrumentiem, un ka ir jārada līdzvērtīgi konkurences apstākļi; uzsver, ka šajā noteikumu izvērtēšanā ir jāņem vērā šajās shēmās iesaistīto personu intereses;

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

45. uzskata — lai panāktu, ka dažādiem finanšu pakalpojumu sniedzējiem piemērojami uzraudzības režīmi ir saskaņoti, ir jāpiemēro princips “vienāds risks — vienādi noteikumi — vienāds kapitāls”, ņemot vērā katra pensiju produkta vai shēmas īpatnības;

46. atzīst, ka joprojām saglabājas šķēršļi saistībā ar individuālām pensijas apdrošināšanas shēmām (trešais līmenis), kuras piedāvā pāri valstu robežām, piemēram, dzīvības apdrošināšanas polisēm; pieprasa Komisijai sagatavot ieteikumus šo šķēršļu novēršanai, kā arī izstrādāt sistēmu šādas darbības regulēšanai;

47. konstatē — ja ar pensijām saistītās pilnvaras deleģē Eiropas Savienībai, Eiropas tiesības kļūst ļoti sadrumstalotas; aicina Komisiju noskaidrot, vai saistībā ar regulējuma uzlabošanu būtu lietderīgi racionalizēt šo normatīvo sistēmu;

Eiropas tiesību akti / laba prakse

48. atgādina par jau izlemto Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) izveidi; uzsver nepieciešamību apņemt šo iestādi tā, lai tā varētu efektīvi veikt tai uzticētos uzdevumus, un turklāt jo īpaši arī atbilstoši ievērot aroda pensiju īpašības un īpatnības;

49. konstatē, ka pensiju fondus, tostarp PKUI, joprojām regulē un pārvalda kā atsevišķas finanšu vienības, kaut gan praksē šīs darbības uzņemas konglomerāti;

Kapitāla prasības

50. uzskata, ka priekšlikumos par PKUI piemērojamo maksātspējas režīmu ir jāņem vērā pensiju īpatnības, paturot prātā, ka apdrošināšanas sektora riska faktori atšķiras no tiem, kādi raksturīgi PKUI, jo īpaši saistībā ar pensijas tiesību nosacītību, pensijas portfeļu ilgumu un to, ka PKUI ir īpašam nolūkam radīti instrumenti, kas pārvalda vienvērtīga produkta portfeli; uzsver, ka šāda režīma galvenais mērķis būtu nodrošināt lielāku aizsardzību pašreizējiem un nākamajiem pensionāriem; uzskata, ka pilnībā ir jāizvērtē šādu priekšlikumu ietekme, jo īpaši nolūkā apzināt papildu izmaksas un administratīvo slogu; uzskata, ka ikviena PKUI piemērojamā maksātspējas režīma pārskatīšana jāveic pašreizējās PKUI direktīvas ietvaros; uzsver, ka jautājumi par pensiju fondu kapitāla prasību režīmu ir cieši saistīti ar Maksātspējas direktīvas 8. punktam piekritīgo problēmu pienācīgu atrisināšanu;

51. atbilstīgi Komisijas Zaļās grāmatas apsvērumiem, uzsver, ka PKUI direktīvas pamatā ir “Maksātspējas I” minimālās saskaņošanas pieeja, lai gan tuvākajā laikā apdrošināšanas sabiedrības piemēros uz risku balstīto “Maksātspējas II” režīmu, to attiecinot pat uz darbībām saistībā ar aroda pensijām;

52. uzsver, ka finanšu tirgi var efektīvi darboties tikai tad, ja pastāv uzticība un pašārvība, un uzskata, ka uzticības un pašārvības panākšanai ir vajadzīgi stingri finanšu iestāžu uzraudzības noteikumi un ka tie jāpiemēro arī PKUI;

53. aicina Komisiju izstrādāt priekšlikumus lēmumu pieņemšanai attiecībā uz PKUI maksātspējas režīmu, jo īpaši — atbilstīgi Komisijas izklāstam Zaļajā grāmatā — nolūkā pēc iespējas drīz sākt ietekmes novērtējumu par “Maksātspējas II” veida maksātspējas režīma piemērošanu;

Es tiesību akti par maksātspēju

54. īpaši norāda uz daudziem dažādiem veidiem, kā īstenot un piemērot Maksātspējas direktīvu; konstatē — lai gan attiecīgie tiesību aktu noteikumi varētu būt pilnībā pietiekami, rezultāti var būt neapmierinoši un līdz ar to pretrunā minētās direktīvas mērķim; atsaucas uz Komisijas secinājumu, ka konkrētās situācijās saistībā ar minētās direktīvas 8. panta prasību īstenošanu var rasties jautājumi par to, kādā mērā atsevišķi tajā minētie pasākumi nodrošinās darba ņēmēju un pensionāru interešu pietiekamu aizsardzību darba devēja maksātspējas gadījumā, un norāda, ka risināmi ir vairāki jautājumi;

Trešdiena, 2011. gada 16. februāris

55. aicina Komisiju cieši sekot līdzi šīs direktīvas īstenošanai, vērsties pret dalībvalstīm, ja tam ir pamatojums, un direktīvas pārskatīšanas gaitā ņemt vērā konkrēto situāciju saistībā ar darba devēja finanšu saistībām pret darba ņēmējiem vai to pensiju fondu;

56. uzskata, ka ir jānostiprina ES tiesību akti par darba devēju maksātspēju, lai visiem darba ņēmējiem piedāvātu viņu uzkrājumu pienācīgu aizsardzību neatkarīgi no darba devēja finansētās pensiju nodrošināšanas sistēmas;

57. aicina izpētīt, vai tādas pensiju apdrošināšanas asociācijas kā tās, kuras pastāv Luksemburgā un Vācijā un kuru uzdevums ir bankrota gadījumā aizsargāt grāmatvedības rezervju otrā līmeņa shēmas, ir ieteicamas citām dalībvalstīm kā nodrošes mehānisms;

Informācija / līdzdalība un ieguldījumi

58. pauž bažas par to, ka pensijas pārvaldošās valsts iestādes un organizācijas sabiedrībai sniedz nepietiekamu informāciju par prasībām, piedāvātajiem variantiem, iespējām, uzkrātajām tiesībām, iespējamiem ieguvumiem un faktisko situāciju saistībā ar vecuma pensijām; uzsver, ka jāsniedz informācija iedzīvotājiem par faktiskajām izmaksām un maksājumiem, slēdzot papildu pensiju shēmas līgumus, kā arī pienācīgu informāciju par lietu stāvokli pensiju jomā; turklāt uzsver saprātīgas finanšu izglītības nozīmi jau agrīnā posmā;

59. norāda, ka ir jāpalielina pārredzamība un jāpublisko par aktīvu pārvaldību iekasētā maksa, jo īpaši visos privāto pensiju nodrošinātāju veikto ieguldījumu līmeņos; uzskata, ka visai informācijai, ko dalībvalstis un fondi sniedz iedzīvotājiem par uzkrātajām tiesībām, Eiropas līmenī jāapvieno vienā labi funkcionējošā, pārredzamā un viegli pieejamā sistēmā;

60. uzskata, ka gadījumā, ja pensijas noteikumus maina, sabiedrība nekavējoties un pilnībā jāinformē par ilgtermiņa sekām, jo īpaši par pensijas summu un pensijas aprēķinā vērā ņemamo kopējo darba stāžu; norāda, ka, veicot reformas, ir jāparedz efektīvs un netraucēts pārejas režīms; aicina dalībvalstis uzsākt kampaņu, lai iedzīvotājiem dotu iespēju un mudinātu viņus pašiem interesēties par savu lēmumu sekām pensiju jomā, un lai sagādātu sev pienācīgu pensijas nodrošinājumu;

Politikas koordinācija

61. uzskata, ka turpmākajās debatēs par atbilstīgu, drošu un ilgtspējīgu pensiju sistēmu būtu lietderīgi izveidot Eiropas pensiju platformu, iesaistot tajā ES iestāžu pārstāvjus, sociālos partnerus un attiecīgās ieinteresētās personas, lai apmainītos ar informāciju par labu praksi un palīdzētu sagatavot politikas iniciatīvas, vienlaikus ievērojot subsidiaritātes principu; uzskata — lai šajā saistībā novērstu dubultu darbu, jāņem vērā pašreizējās Papildpensiju padomdevējas komitejas darbība (Pensiju forums);

62. aicina Komisiju apsvērt iespēju izveidot īpašu darba grupu pensiju jautājumos, iesaistot tajā visus attiecīgos ģenerāldirektorātus, kuri ir kompetenti ar pensijām saistītos jautājumos;

*

* *

63. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.